

The background of the entire page is a photograph of two young girls. They are wearing white, fluffy costumes that resemble angel or fairy outfits. The girl on the left has blonde hair with bangs and is looking towards the camera with her hands near her face. The girl on the right has curly blonde hair and is looking slightly away from the camera. The background is dark with some out-of-focus lights.

Siitä tuntee Joulun

A Finnish Christmas

SINFONIA LAHTI • ESA HEIKKILÄ
LAULUPUU-KUORO • JUKKA PERKO • RIKI SORSA

[1]	JOULUKIRKKOON
Music: R. Raala [= Berndt Sarlin] (1886–1971), arr. Jarkko Kiiski. Text: Immi Hellén	2'33
[2]	KULKUSET (JINGLE BELLS)
Music: James Pierpont (1822–93), arr. Yrjö Hjelt.
Finnish text: Kullervo [=Tapio Lahtinen]	3'36
[3]	TULKOON JOULU
Text & music: Pekka Simojoki (b. 1958), arr. Jarkko Kiiski	4'58
[4]	ARKIHUOLESI KAIKKI HEITÄ
Leevi Madetoja (1887–1947), arr. Arttu Takalo	4'13
[5]	SANTA LUCIA – JOULUPUKKI MATKAAN JO KÄY
(SANTA CLAUS IS COMING TO TOWN)
Trad. – John Frederick Coots (1897–1985), arr. Jaakko Kuusisto	5'12
[6]	PETTERI PUNAKUONO (RUDOLPH, THE RED-NOSED REINDEER)
Music: Johnny Marks (1909–85), arr. Jarkko Kiiski
Finnish text: Saukki [= Sauvo Puhtila]	3'01
[7]	VALKEA JOULU (WHITE CHRISTMAS)
Music: Irving Berlin (1888–1989), arr. Veli-Matti Halkosalmi	4'28
[8]	TONTTU
Music: Lyyli Wartiovaara-Kallioniemi (1887–1970), arr. Jarkko Kiiski
Text: Viktor Rydberg, Finnish translation: Valter Juva
Soloist: RIKI SORSA	6'38
[9]	PUUROPOTPURI
Trad. [<i>Joulu on taas</i>] · Henning Kjøie (b. 1913) [<i>Nisse-polkka</i>] ·
Vilhelm Sefve-Svensson (1849–1929) [<i>Tonttujen jouluyö</i>], arr. Jarkko Kiiski	3'38
[10]	PIENI RUMPALIPOIKA (THE LITTLE DRUMMER BOY) – JOY TO THE WORLD
Katherine K. Davis (1892–1980) – trad., arr. Jaakko Kuusisto
PAULI PIETILÄINEN <i>organ</i>	5'50

11	HEINILLÄ HÄRKIEN KAUKALON (ENTRE LE BŒUF ET L'ÂNE GRIS)
Music: trad., arr. Harri Ahmas
Finnish text: Martti Korpilahti	3'37
12	EN ETSI VALTAA, LOISTOA (GIV MIG EJ GLANS, EJ GULD, EJ PRAKT)
Jean Sibelius (1865–1957), arr. Veli-Matti Halkosalmi	3'46
13	RIEMUITSE, TYTÄR SIIONIN (REJOICE, O DAUGHTER OF ZION)
Georg Friedrich Händel (1685–1759), arr. Arttu Takalo	4'44
14	JOULUEVANKELIUMI
Music: Jaakko Kuusisto (b. 1974). Text: Luke 2: 1–20	9'59
15	TULE HIUTALE
Music: Ilkka Kuusisto (b. 1933), arr. Jaakko Kuusisto. Text: Pekka Santala	3'44
16	MINUN JOULUNI
Music: Ilkka Kuusisto (b. 1933), arr. Jaakko Kuusisto. Text: Tapsa Rantanen	2'21
17	ME HOHTEN KIRKKAIMMAN NÄIMME
Music: Harri Ahmas (b. 1957). Text: Leo Kontula
Soloists: ULLA RAISKIO <i>mezzo-soprano</i>
JUSSI MIILUNPALO & PETRI LEHTO <i>tenor</i>
MARKO PUUSTINEN <i>baritone</i> · VELI-PEKKA VÄISÄNEN <i>bass</i>	6'13

TT: 80'00

LAHTI SYMPHONY ORCHESTRA (Sinfonia Lahti) [all except 11]

ESA HEIKKILÄ *conductor*

LAULUPUU CHOIR TERHI HILDÉN *choral direction* [1–3, 6, 8, 11, 14–17]

JUKKA PERKO *saxophone* [4, 7, 12, 13]

Juhannusaatto. Juhannussaunaan sidotaan saunavihta ja samalla toinenkin, joulusaunaa varten. Ystävä lähettää tekstiviestin: huomenna päivät jo lyhenevät, on lupa alkaa ajatella jouluvaloja!

Juhannuksena koivunlehvistä sidottu saunavihta kuivataan tai pakastetaan ja otetaan esiin tasan puolen vuoden kuluttua jouluaattona. Vihdan (tai itäsuomalaisittain vastan) voi myös ostaa torilta tai marketista. Melkein kaikkien suomalaisten juhlaperinteeseen kuuluu edelleen saunominen, mikä lienee jonkinlainen puhdistautumisriitti ennen suurta juhlaa. Ja koivun tuoksu kuuluu niin jouluun kuin juhannukseenkin.

Kun se saunavihta on pakastettu kesäkuussa ja omatekoinen glögi valmistettu viinimarjoista ja mausteista elokuussa, voi jouluvalmistelija hieman hengähtää ennen marraskuuta. Silloin on aika miettiä ja valmistaa tai muuten hankkia rakkaiden joululahjat, askarrella joulukortit ja suunnitella joulusiivous. Kaksi ihanaa brittiklassikkoa *Joy to the World* ja *The Little Drummer Boy* eivät ehkä olisi tulleet ensimmäisinä mieleen *Boleron* henkeen yhteen sovittaviksi, mutta ehkä Jaakko Kuusisto inspiroi nimenomaan joulusiivous? Vanha suomalainen viisaus sanoo, että jos aikoo viettää joulun kaapissa, se kannattaa siivota. Mutta tässä kappaleessa homma selvästi riistyy käsistä! Pieni viaton maustekaapin järjestely johtaa täysin massiiviseen suursiivoukseen – mutta hyvinhän siinä käy: lopussa iloitsee koko maailma!

Lucian-päivänä, joulukuun 13., Santa Lucia on perinteisesti tuonut valon talven pimeyteen etenkin ruotsinkieliseen Suomeen, nytemmin yhä useammin myös suomenkielisille alueille. Monilla paikkakunnilla valitaan Lucia-neitoja, jotka pukeutuvat punaisella vyöllä vyötettyyn valkoiseen kaapuun ja enkelin sädekehää symboloivaan kynttiläkrunuun, sekä pitävät kädessään palavaa kynttilää. Lucia-kulkueissa lauletaan *Santa Lucia* –laulua, jolla ei tosiasiaassa ole mitään tekemistä tämän valontuojapyhimyksen kanssa: se on vanha napolilainen venelaulu, joka kertoo Napolin satamasta nimeltä Santa Lucia.

Jos muu maailma vähät välittää pohjoismaalaisten juhannuksenvietosta, joulustaan noteerataan kaikkialla, tavalla tai toisella. Onkohan joulua globaalimpaa ilmiötä olemassakaan? *Kulkuset* soi tällä levyllä, mutta se soi myös kaikissa tavarataloissa marraskuusta loppiaiseen Nuorgamista Anchorageen ja Las Palmasista Punta Altaan. Koristellut joulukuuset somistavat kaupunkien keskustoja Kauko-idästä Arabimaihin ja Afrikan pääkaupunkeihin. Joulupalloitaiteessa päästään pahimmillaan ehkä lähemmäs absoluuttista mauttomuutta kuin millään muulla taide-teollisuuden alalla. Ainoa oikea, globaali suomalainen joulupukki asuu tietenkin Korvatunturilla, mutta pukeutuu trendikkään amerikkalaisesti punaiseen, toisin kuin skandinaavinen esi-isänsä. Hän myös vastaa lasten lahjatoivekirjeisiin useilla kielillä. Pukin uskollisen johtajaporon *Petteri Punakuonon* tarinan tunnemme myös kaikki, mutta sovittaja, hei! Kuinkas tästä nyt tango tuli?

Mikään vuoden kiertoon kuuluva juhlakausi ei ole yhtä emotionaalisesti latautunut kuin joulu, eikä inspiroinut säveltäjiä yhtä paljon. Myös yhdessä laulaminen kuuluu jouluun. Joululaulut raikuvat julkisissa tiloissa, radioissa ja televisioissa monta viikkoa, halusimme tai emme. Vaikka tämä tässä yhteydessä saattaa olla uskaliasta, on pakko todeta, että joulun varjolla julkaistaan ja myydään laadun seassa ehkä enemmän roskaa kuin minkään muun instituution ympärillä. Tämä koskee kaikkea krääsää ja tingel tangelia, mutta myös musiikkia. Joulun pehmentämille ihmisille voi myydä mitä vain! Valitettavan usein Laps hankeen hukkuu, unhoittuu!

Kulttuuriseen ja etenkin kristilliseen perinteeseen kuuluvat ensimmäisen adventin *Hoosianna* ja seurakuntien Kauneimmat joululaulut –laulutilaisuudet, joiden ohjelmaan myös *Tulkoon joulu* –gospel kuuluu. Siitä on nopeasti tullut moderni klassikko. Tämä laulu pistää myös äidit, isät, mummot, ukit, kummit ja kaverit nyyhkimään lähes jouluvirren tavoin, kun omat kullannurjat sitä veisaavat musiikkiluokkien joulujuhliissa. Kuorosovitus tekeekin laululle erityistä oikeutta. Ja erityisesti lasten laulu tekee joulun.

Jouluateria, Suomessa nimenomaan aattoillan ateria, on joulun kohokohtia myös henkistyneimmille joulunviettäjille. Graavit joulukalat, mäti, kinkku, lipeäkala ja vihanneslaatikot pitävät perinneruokina pintansa, niitä tarjoo kunnan väki! Erilaiset puurojuhlat, joissa tarjotaan riisipuuroa sokerin ja kanelin kanssa, kuuluvat aaton lisäksi myös pikkujouluaikaan. Joku saa aina puuroon piilotetun mantelin ja voi siitä hyvästä joutua pitämään puheen tai pääsee ehkä ennen seuraavaa joulua naimisiin. Joulupuuroa tarjoaa myös Sinfonia Lahti väelleen ja vierailleen usein viimeisen joulua edeltävän perjantain aamuna. Tästä lähtien varmaankin oman potpurin tahdissa...?

Varsinainen joulukirkko, jouluaamun jumalanpalvelus, alkaa perinteisesti kello seitsemältä. Siihen aikaan kun joulut vielä olivat valkoisia (nythän siitä vain unelmoidaan) ja talvisää lunta tulvillaan, ja kirkossa käyminen kuului asiaan, matka tehtiin hevosen vetämässä reessä kulkusten kilistettä ja aisakellojen helkkäessä. *Joulukirkkoon*-laulu kertoo tuosta ajasta ja kenties vaikeistakin aamuherätyksistä, sillä jouluyönä on ollut tapana myös valvoa. Nykyisin suurin osa kirkkokansasta käy hartauksissa jo aattoiltana tai keskiyöllä – ja nukkuu jouluaamuna makeasti. Mutta joulukirkossa niin aattona kuin jouluaamunakin hiljennytään kuuntelemaan jouluevankeliumia, ehkä tulevaisuudessa myös näin sykähdyttävänä sävellyksenä, kauniisti laulettuna?

Joulupäivän rauhan kruunaavat Sibeliuksen rakastetut sävelmät, joiden runot jokainen osaa ulkoa. Arkihuolet on heitetty, vatsa on täynnä ehkä madeiran ryydittämiä herkkuja. Väki hiiviskelee rusina-pähkinäkupeilla uudessa pyjamassa, välillä luetaan joululahjakirjaa, pelataan lautapelejä. Joulukuusta voi istua ihailemassa tuntikausia. Pysähdytään nauttimaan kaikesta siitä, mitä on valmisteltu puoli vuotta.

Ja loppiaisen jälkeen tulee miehen mieleen, että juhannukseen on alle puoli vuotta...

© Aino Turtiainen-Visala 2008

Jukka Perkon kansainvälinen ura alkoi rakettimaisella nousulla vuonna 1987 itsensä Dizzy Gillespien pestattua hänet big bandiinsa vasta 19-vuotiaana poikasenä. Perkon häikäisevää soittoa verrattiin nuoreen Charlie Parkeriin ja arvostelut olivat ylistäviä. Gillespien yhtyeessä vietetyn kahden vuoden jälkeen hän on johtanut omia yhtyeitään ja esiintynyt yli 40 maassa. Loistavan soittotekniikkansa siivittämänä ja yhdistelemällä suomalaiskansallisia ominaispiirteitä jazzin perinteeseen hän on kasvanut yhdeksi sukupolvensa tärkeimmistä saksofonisteista Euroopassa ja koko maailmassa. Perko on kysytty solisti myös sinfoniaorkestereissa ja hänen virsisovituksia sisältävää *Kaanaanmaa*-albumiaan on myyty Suomessa jo lähes 25.000 kappaletta. Dizzy Gillespien ohella Perkon lukuisista soittokumppaneista mainittakoon mm. McCoy Tyner ja Red Rodney.

Lahden musiikkiluokkien **Laulupuu-kuoro** on perustettu vuonna 1977 esittämään vaativaa ja kansainvälistä lapsikuoromusiikkia niin koti- kuin ulkomaillakin. Kuoron laulajat ovat iältään 10-17-vuotiaita ja opiskelevat lähes poikkeuksetta myös jotain instrumenttia. Kuoro on vierailut useissa maissa konsertti- ja kilpailumatkoillaan. Keväällä 2003 Laulupuu-kuoro toi korkeimman, kultaisen diplomin Budapestin kansainvälisestä kuorokilpailusta. Kuoro tekee säännöllistä yhteistyötä mm. Sinfonia Lahden kanssa. Kuoroa johtaa musiikkiluokanopettaja Terhi Hildén, joka toimii myös Lahden Kamarikuoron taiteellisena johtajana.

Sinfonia Lahti on yhdessä Osmo Vänskän (ylikapellimestari 1988-2008) kanssa kehittynyt yhdeksi Euroopan merkittävistä orkestereista. Orkesterin taiteellinen neuvonantaja syksystä 2008 lähtien on Jukka-Pekka Saraste. Vuodesta 2000 lähtien orkesterin koti on ollut puinen Sibelius-talo, jonka pääsalin kansainvälisesti kiitetyn akustiikan on suunnitellut Artec Consultants Inc, New York. Orkesteri on tehnyt BIS-levymerkille monia menestyksekkäitä levytyksiä, joista se on saanut useita kansainvälisiä levypalkintoja (mm. Grand Prix du Disque 1993, *Gramo-*

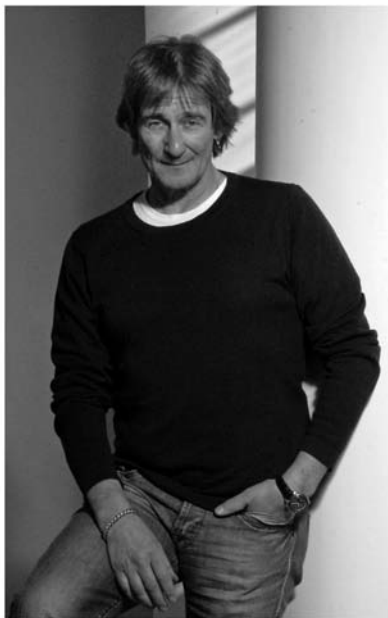
phone Award 1991 ja 1996, Cannes Classical Award 1997 ja 2001 sekä Midem Classical Award 2006). Orkesteri on saanut levytyksistään myös kaksi platina-levyä ja useita kultalevyjä, mm. Sibeliuksen *viulukonserton* alkuperäisversion sisältävästä levystään (1992). Orkesteri on esiintynyt lukuisilla musiikkifestivaaleilla, mainittakoon BBC Proms Lontoossa ja Valkeat yöt –festivaali Pietarissa. Orkesteri on esiintynyt myös mm. Amsterdamin Concertgebouw'ssa, Wienin Musikvereinissa ja Berliinin filharmoniaassa, ja lisäksi se on tehnyt konserttivierailuja mm. Espanjaan, Japaniin, Saksaan, Yhdysvaltoihin ja Kiinaan. Japanilaiset kriitikot valitsivat Tokiossa esitetyn Sibeliuksen *Kullervon* vuoden 2003 parhaaksi klassisen musiikin esitykseksi Japanissa. Sinfonia Lahti järjestää Sibelialustalossa joka vuosi syyskuussa kansainvälisen Sibelius-festivaalin.

Esa Heikkilä aloitti kapellimestariopintonsa Osmo Vänskän johdolla ja jatkoi niitä Sibelius-Akatemiassa Leif Segerstamin oppilaana. Hän on toiminut Sinfoniaorkesteri Vivon taiteellisena johtajana vuodesta 2003 ja Joensuun kaupunginorkesterin taiteellisena johtajana tammikuusta 2008 alkaen. Esa Heikkilä vierailee paitsi suomalaisorkestereiden kapellimestarina myös ulkomailla. Viime vuosina hän on työskennellyt säännöllisesti mm. Radion sinfoniaorkesterin, Sinfonia Lahden, Ulster Orchestran sekä Islannin sinfoniaorkesterin kapellimestarina. Lähiainojen tehtävistä mainittakoon vierailu Minnesota Orchestran kapellimestarina Yhdysvalloissa. Esa Heikkilä aloitti muusikonuransa viulistina merkittävimmissä suomalais-orkestereissa. Kamarimuusikkona hän on esiintynyt monilla festivaaleilla ja levyttänyt kamarimusiikkia mm. BIS-levymerkille. Heikkilä toimii myös orkesteri- ja kamarimusiikin lehtorina Lahden ammattikorkeakoulussa. Vuoden 2008 alussa hän aloitti kautensa Riihimäen Kesäkonserttien taiteellisena johtajana.

Muiden levyllä mukana olleiden taiteilijoiden esittelyt ovat luettavissa verkkosivulla <http://www.bis.se>.

JUKKA PERKO

RIKI SORSA

Midsummer Eve. The *vihta* – a whisk made of birch twigs – is being bound together ready for the midsummer sauna – and another, too, in readiness for the Christmas sauna. Friends exchange text messages; from tomorrow the evenings will be drawing in, and it is time to start thinking about the Christmas lights!

The *vihta* (known in eastern Finland as a *vasta*) that is bound at midsummer is dried or frozen, and is taken out exactly six months later for the Christmas Eve sauna. (They can also be bought at shops and markets.) A sauna remains an integral part of the Christmas tradition for almost all Finns, maybe as some sort of rite of purification before the great feast. And the scent of birch trees belongs to the Christmas festivities as much as it does to midsummer.

After the *vihta* has been frozen in June, and home-made *glögi* (mulled wine) has been prepared from currants and spices in August, we can pause for breath in our Christmas preparations – until November, when it is time to decide upon, to make or buy presents for our loved ones, to get busy making and writing Christmas cards and to plan the pre-Christmas clean-up. According to an old Finnish saying, ‘if you plan to spend Christmas in a cupboard, you’d better clean it first’. Maybe it was the idea of the clean-up that inspired Jaakko Kuusisto to arrange two great British classics, *Joy to the World* and *The Little Drummer Boy*, into a single piece in the spirit of *Bolero*? If so, what may have started as a minor rearrangement of the spice cupboard turns into a full-scale clean-out – but it all works out fine: in the end the whole world rejoices!

On ‘Lucia Day’, 13th December, St Lucia has traditionally brought light into the winter darkness, especially in the Swedish-speaking parts of Finland but now increasingly in Finnish-speaking areas too. Girls are chosen to play the role of Lucia, dressed in a white robe with a red belt, with a candle-filled crown symbolizing an angel’s halo, each carrying a lighted candle in her hand. *Santa Lucia* is

sung in the Lucia procession, though the song actually has nothing to do with the light-bearing saint: it is an old Venetian barcarole about a harbour in Venice called Santa Lucia.

Whereas the rest of the world is completely unconcerned with the very Nordic festival of midsummer, Christmas is observed everywhere in one form or another. Is there any more global phenomenon than Christmas? On this disc we hear *Jingle Bells*, but from November until Twelfth Night it can also be heard in every department store from Nuorgam to Anchorage and from Las Palmas to Punta Alta. Lavishly decorated Christmas trees adorn town centres from the Far East to the Arab countries and African capital cities. It is quite possible that the art of creating Christmas light displays comes closer than any other art form to complete and utter bad taste. The only real Father Christmas, a Finnish figure of global importance, lives of course at Korvatunturi in Lapland – but, unlike *Tonttu*, his Nordic ancestor, he dresses in red, in trendy American fashion. And when he receives letters from children asking for presents, he answers them in a wide range of languages. Everybody knows the story of Father Christmas's faithful chief reindeer, *Rudolph the Red-Nosed Reindeer*, but hang on... how did the arranger turn it into a tango?

No other seasonal festival is as emotionally charged as Christmas, and none has inspired composers to a comparable extent. Communal singing is also part of the Christmas tradition. Whether we want to hear them or not, Christmas songs ring out for many weeks at public events, on the radio and on television. Although it is daring to suggest it in this context, we must concede that in the Christmas season the proportion of rubbish sold, as opposed to higher-quality items, is probably higher than at any other time. This applies to all the junk and bling, and also to music. People weakened by Christmas will buy anything! Unfortunately, as the well-known Finnish Christmas carol *Me käymme joulun vietto-*

hon relates, ‘the child buried in a snowdrift is forgotten’.

Among the cultural and (especially) Christian traditions are performances of Vogler’s *Hosianna* on the first Sunday in Advent and concerts of ‘Your Favourite Carols’ in each parish, including the gospel song *Tulkoon joulu* (*May Christmas Come*). This has rapidly become a modern classic and, almost like a traditional carol, can reduce mothers, fathers, grandmothers, grandfathers, godparents and friends to tears when their little darlings sing it at their music classes’ Christmas festivities. The present choral arrangement does the song full justice. And children’s singing, especially, contributes to the Christmas spirit.

Christmas food – in Finland specifically Christmas Eve food – is a highlight of the season, even for those whose main focus is on more spiritual aspects. Raw spiced fish, fish roe, ham, stockfish and vegetable casseroles maintain their places among the traditional dishes. Special feasts at which rice pudding (*puuro*) is served with sugar and cinnamon, take place not only on Christmas Eve but also at pre-Christmas parties. Somebody will get the almond hidden in the pudding and must then make a speech – or maybe get married before the following Christmas. The Lahti Symphony Orchestra, too, often serves Christmas rice pudding to players and visitors on the last Friday morning before Christmas. And henceforth presumably in time with its own *Puuropotpuri* (*Rice Pudding Potpourri*)?

The proper Christmas morning church service traditionally begins at 7 o’clock. In the days when Christmases were still white (nowadays just a dream) and winter brough plenty of snow, and when attendance at church was part of the routine, the journey was made in horse-drawn sledges with jingling bells and sleigh-bells ringing. The song *Joulukirkkoon* (*Going to Church on Christmas Morning*) tells of these times, and perhaps of the difficulty of getting up so early, as it was customary to stay up late the previous evening. These days most churchgoers express their devotion either on Christmas Eve or at midnight – and sleep

sweetly on Christmas morning. Whichever the case may be, it is in church that we sit down to listen to the Christmas gospel – and in the future maybe to Jaakko Kuusisto's stirring composition of the same name., beautifully sung.

The peace of Christmas Day is crowned by the much-loved music of Jean Sibelius, the words of which everybody knows by heart. Everyday worries are banished, everyone has a full stomach, perhaps topped by confections seasoned with madeira. People dip into the bowl of nuts and raisins, wearing their new pyjamas, sometimes glancing at the new book they have received as a present or playing board games. Hours can be spent admiring the Christmas tree. We put our feet up, and enjoy the results of the preparations of the past half year.

And after Twelfth Night it dawns upon us that Midsummer is less than six months away...

© *Aino Turtiainen-Visala 2008*

Jukka Perko's international career began its meteoric rise in 1987 when the legendary Dizzy Gillespie recruited the nineteen-year-old into his big band. Perko's dazzling talent was compared to the young Charlie Parker and won him rave reviews. Since the two years spent with Gillespie's band, Perko has directed a number of bands and has performed in over forty countries. Powered by his spectacular playing technique, and by mixing traditional jazz with some distinctly Finnish elements, he has earned his place as one of the most celebrated saxophonists of his generation. Jukka Perko is also in great demand as a soloist with symphony orchestras, and his disc of hymn arrangements entitled *Kaanaanmaa* (2002) has been hugely successful in Finland. Besides Dizzy Gillespie, Perko has performed with numerous other jazz giants such as McCoy Tyner and Red Rodney.

The **Laulupuu Choir**, drawing its members from music classes in Lahti, was founded in 1977 with the aim of performing demanding and international music for children's choir both in Finland and abroad. The choir members are between 10 and 17 years of age, and almost without exception they also play a musical instrument. The choir has visited many countries on concert and competition tours. In the spring of 2003 the Laulupuu Choir won the highest (gold) diploma at the Budapest International Choir Competition. The choir collaborates regularly with the Lahti Symphony Orchestra. The Laulupuu Choir is directed by the music teacher Terhi Hildén, who is also artistic director of the Lahti Chamber Choir.

The **Lahti Symphony Orchestra** (Sinfonia Lahti) has, under the direction of Osmo Vänskä (principal conductor 1988–2008), developed into one of the most notable in Europe. Artistic adviser from the autumn of 2008 onwards is Jukka-Pekka Saraste. Since 2000 the orchestra has been based at the wooden Sibelius Hall (with internationally renowned acoustics by Artec Consultants from New York). The orchestra has undertaken many outstanding recording projects for BIS, winning two *Gramophone* Awards, the Grand Prix du Disque from the Académie Charles Cros, two Cannes Classical Awards and a Midem Classical Award. The orchestra has gained two platinum discs and several gold discs, for example for its recordings of the original version of Sibelius's *Violin Concerto* (1992) and 'Finnish Hymns' (2001).

The Lahti Symphony Orchestra has played at numerous music festivals, including the BBC Proms in London and the White Nights festival in St Petersburg. It has also performed in Amsterdam, at the Musikverein in Vienna and at the Philharmonie in Berlin, and has also toured in Spain, Japan, Germany, the USA and China. In 2003, Japanese music critics voted the orchestra's performance of Sibelius's *Kullervo* as Japan's best classical concert of the year. Each September the

Lahti Symphony Orchestra organizes an international Sibelius Festival at the Sibelius Hall.

Esa Heikkilä began his conducting studies as a pupil of Osmo Vänskä and continued at the Sibelius Academy in Helsinki, where he was taught by Leif Segerstam. He has been artistic director of the Vivo Symphony Orchestra since 2003 and of the Joensuu City Orchestra since January 2008, and also appears as a guest conductor both in Finland and internationally. Among the orchestras that he has conducted regularly in recent years are the Finnish Radio Symphony Orchestra, Lahti Symphony Orchestra, Ulster Orchestra and Iceland Symphony Orchestra; he will soon make his début with the Minnesota Orchestra in the USA. Esa Heikkilä began his career as a violinist in leading Finnish orchestras. As a chamber musician he has performed at numerous festivals and has made recordings (not least for the BIS label). He has also been a lecturer in orchestral and chamber music at the Lahti University of Applied Sciences. Since 2008 he has been artistic director of the Riihimäki Summer Concerts festival.

Biographies of other participants on this disc can be found at www.bis.se

Det finns en stark och livaktig finsk jultradition inom musiken, och julen har inspirerat fler tonsättare än någon annan högtid. Denna känslöfyllda helg hör ihop med musik i alla dess former: från november till trettondagen hör vi den vare sig vi vill det eller ej – i varuhus, på radio och på TV.

Att sjunga julsånger tillsammans hör särskilt ihop med finskt julfirande. Kyrkorna fylls med besökare vid sina speciella julsångsgudstjänster, och varje kör med självaktning har minst en julkonsert. Alla kan vi de älskade klassiska julsångerna utantill, och nya sånger tillkommer hela tiden.

På Luciadagen sjunger vi till ljusbringerskans ära, och framemot julhelgen dyker kringvandrande sånggrupper upp och framför små medeltida sångspel. Barnen sjunger vid skolornas julfestligheter, och om inte deras föräldrar fått tårar i ögonen förr av julsångerna så lär det hända nu.

På denna skiva kan vi lyssna till ett urval av julmusik, både ursprungligt finska sånger och stycken från andra håll som har kommit att bli en del av finsk tradition. Sångerna kommer från olika epoker och framförandena är ömsom rent traditionella, ömsom i helt nya, okonventionella arrangemang.

In Finnland gibt es eine starke und lebendige Weihnachtsmusik-Tradition. Mehr als jedes andere saisonale Fest hat Weihnachten die Komponisten inspiriert. Zu diesem emotionalen Fest gehört Musik in allen ihren verschiedenen Formen: von November bis zum Dreikönigstag hören wir sie in Kaufhäusern, im Radio und im Fernsehen – ob wir wollen oder nicht.

In Finnland gehört das gemeinsame Singen in ganz besonderer Weise zu Weihnachten. Die Besucher spezieller Weihnachtslied-Gottesdienste füllen die Kirchen in der Adventszeit, und jeder Chor gibt mindestens ein Weihnachtskonzert. Die beliebtesten Lieder kennen wir auswendig, und neben den alten Klassikern werden kontinuierlich neue Weihnachtslieder komponiert.

Am Lucia-Tag singen wir zu Ehren der Heiligen, die das Licht bringt; kurz vor Weihnachten führen Sternsinger kleine mittelalterliche Singspiele auf. Kinder singen bei Weihnachtsfeierlichkeiten in der Schule, und spätestens beim Erklängen der Weihnachtslieder sind besonders die Erwachsenen zu Tränen gerührt.

Auf dieser CD hören wir eine Auswahl an weihnachtlicher Musik – nicht nur finnische Werke, sondern auch Stücke aus anderen Ländern und unterschiedlichen Epochen, die ein Teil der finnischen Tradition geworden sind. Es erklingen sowohl traditionelle als auch neue, unkonventionelle Arrangements.

La musique de Noël est une tradition vivante en pleine force en Finlande. Noël a inspiré les compositeurs plus que toute autre saison de réjouissances. La musique sous toutes ses formes fait partie intégrante de la saison des Fêtes : de novembre à l'Épiphanie, on l'entend dans les magasins, à la radio et à la télévision, qu'on le veuille ou non.

Le chant communal est relié à Noël d'une manière spéciale en Finlande. Les églises sont bondées de paroissiens aux offices de cantiques de Noël dans la dernière semaine de l'Avent et toute chorale qui se respecte prépare un concert de Noël. On sait par cœur les airs préférés et de nouvelles chansons pour Noël sont continuellement composées et s'ajoutent aux classiques d'antan.

A la Sainte-Lucie, on chante en l'honneur de la sainte qui apporte la lumière ; avant Noël, des chanteurs de cantiques présentent à divers endroits leurs petits « Singspiele » médiévaux. Les enfants chantent à des fêtes de Noël dans les écoles et les parents sont émus aux larmes, au moins en les entendant interpréter des chants de Noël.

Cet enregistrement offre un choix de musique de Noël : non seulement des œuvres finlandaises mais aussi des pièces d'autres sources et de diverses époques de l'histoire, qui font maintenant partie de la tradition finlandaise. Cette musique est présentée de manière traditionnelle et dans des arrangements nouveaux et originaux.

R. Raala, arr. Jarkko Kiiski

1 Joulukirkkoon

Immi Hellén

Yks, kaks, kol, nel, viisi!
Kello löi jo viisi, lapset herättää!
Juhani ja Liisi, muuten matka jää!

Tässä vesimalja, silmät huuhtokaa.
Lämmin karhuntalja reessä odottaa.

Vasta ruunan reessä silmät aukeaa –
siin on silmäin eessä synkkä metsämaa.

Aisakello helkkää, loistaa tähdet, kuu.
Riemua on pelkkää, hymyyn käypi suu.

Tuossa mökin Miina kulkee kirkolle.
Taaveti ja Tiina, nouskaa kannoille!

Mäen rinteessä alla talo törröttää,
joka ikkunalla kaksi kynttilää.

Ruuna, virsta vielä tepsuttelee pois!
Tällä kirkkotiellä aina olla voisi!

James Pierpont, arr. Yrjö Hjelt

2 Kulkuset

suom. Kullervo

Lunta tulvillaan on raikas talvisää,
ei liinakkommekaan, nyt enää talliin jää.
Sen kohta valjastan reen pienen etehen,
ja sitten joutuin matkahan me käymme riemuiten.

*Kulkuset, kulkuset riemuin helkkäilee.
Talven valkohiutaleet ne kilvan leijaillee.*

Rekehen, rekehen nouse matkaamaan!
Lumi alla jalasten se laulaa lauluun.
On riityn alla lämmin, kun lunta tuiskuttaa.
Nyt liinakkomme kiittää ja valkoinen on maa.

Going to Church on Christmas Morning

One, two, three, four, five!
The clock already struck five, children, wake up!
Juhani and Liisi, otherwise we'll be late!

Here's the water jug, rinse your eyes.
A warm bearskin awaits us in the sleigh.

Only in the sleigh do their eyes open,
Before our eyes is a dark forest landscape.

The sleigh bell jingles, the stars and the moon twinkle.
It is pure joy, a smile crosses our lips.

Over there Miina from the cottage is going to church.
Taavetti and Tiina, jump onto the back of the sleigh!

Below the hillside we notice a house,
In every window are two candles.

Horse, trot on for one more mile!
We could willingly stay on this road to church forever!

Jingle Bells

Dashing through the snow in a one horse open sleigh,
O'er the fields we go, laughing all the way,
Bells on bob tail ring, making spirits bright.
What fun it is to laugh and sing a sleighing song tonight.

*Jingle bells, jingle bells, jingle all the way;
Oh! what fun it is to ride in a one-horse open sleigh.*

A day or two ago I thought I'd take a ride
And soon Miss Fanny Bright was seated by my side,
The horse was lean and lank, misfortune seemed his lot
He got into a drifted bank and then we got upset.

Kulkuset...

Toiseen maailmaan tää retki meidät vie,
niin puhtaan valkeaan käy liinakkomme tie.
Taas tuulen huminaa nyt puiden latvat soi.
En retkeämme unhoittaa kai milloinkaan mä voi.

Kulkuset...

Rekehen, rekehen nouse matkaamaan!...

Kulkuset...

Pekka Simojoki, arr. Jarkko Kiiski

3 Tulkoon joulu

Pekka Simojoki

Niityllä lunta, hiljaiset kadut,
taakse jo jäänyt on syksyn lohdottomuus.
Muistojen virta, lapsuuden sadut.
Sanoma joulun on uusi mahdollisuus.

*Joulu on taas, riemuitkaa nyt.
Lapsi on meille tänä yönä syntynyt.
Tulkoon toivo kansoille maan,
pääsköön vangit vankiloistaan.*

*Uskon siemen nouskoon pintaan,
olkoon rauha loppumaton.*

*Joulu on taas, kulkuset soi.
Jossakin äiti lasta seimeen kapaloi.*

*Tulkoon juhla todellinen,
tulkoon Jeesus Herraksi sen.*

*Tulkoon rakkaus ihmisrintaan,
silloin joulu luonamme on.*

Jingle bells...

A day or two ago, the story I must tell
I went out on the snow, and on my back I fell;
A gent was riding by in a one-horse open sleigh,
He laughed as there I sprawling lie, but quickly drove away.

Jingle bells...

A day or two ago I thought I'd take a ride...

Jingle bells...

May Christmas Come

Snow on the headland, quiet streets,
Autumn's dejection is already behind us.
The current of memories, childhood fairy-tales.
The tidings of Christmas are a new opportunity.

*It's Christmas again, now rejoice.
A child is born for us this night.
May hope come to all the world's nations,
may the prisoners be released from their jails.*

*May the seed of faith germinate,
may peace be infinite.*

*It's Christmas again, the sleigh bells ring.
somewhere a mother tends her baby in a manger.*

*May true Christmas come,
may Jesus then come as Lord.*

*May love come to our hearts,
then Christmas will be here.*

Tahtoisin päästä paimenten mukaan,
unohtaa kiireen ja melun rasittavan.
Aamu kun koitti, tiesikö kukaan,
tuo yksi joulu sai muuttaa historian.

Joulu on taas...

Ikuisen joulun, jos tahdot löytää,
sydämes avaa ja kohtaat Vapahtajan.
Et löydä juhlaa, et joulupöytää,
löydät vain seimen ja tallin koruttoman.

Joulu on taas...

Johnny Marks

6 Petteri Punakuono

Johnny Marks, suom. Saukki

Muistat Tuhkimon, Lumikin, Ruususen varmaan
ja Punahilkkan ja sudenkin harmaan,
mutta poro tää sulta useinkin unhohon jää...

Petteri Punakuono oli poro nimeltään.
Ollut ei loiste huono Petterimme nenänpään.
Haukkuivat toiset illoin, majakaksi pilkatén;
tuosta vain saikin silloin joulupukki aatteen:

Aattoilta pitkä on, taival valoton.

Petteri vois nenässään
valon tuoda pimeään.

Petteri siitä asti pulkkaa
pukin kiskoén

johtaa sen riemuisasti luokse
lasten kilttien.

I should like to accompany the shepherds,
To forget the hustle and the tiring bustle,
When day dawned, did anybody know
That this Christmas would change history?

It's Christmas again...

If you desire to find eternal Christmas,
Open your heart and meet the Saviour.
You will find neither celebrations nor a Christmas spread;
You will just find a manger and a bare stall.

It's Christmas again...

Rudolph, the Red-Nosed Reindeer

You know Dasher and Dancer and Prancer and Vixen,
Comet and Cupid and Donner and Blitzen.
But do you recall the most famous reindeer of all?

Rudolph the red-nosed reindeer had a very shiny nose
And if you ever saw it you would even say it glows.
All of the other reindeer used to laugh and call him names
They never let poor Rudolph play in any reindeer games.

Then one foggy Christmas Eve Santa came to say:
Rudolph with your nose so bright, won't you guide
my sleigh tonight?

Then all the reindeer loved him and they shouted out
with glee

'Rudolph the red-nosed reindeer, you'll go down in
history!'

Lyly Wartiovaara-Kallioniemi, arr. Jarkko Kiiski

8 Tonttu

Viktor Rydberg, suom. Valter Juva

Pakkasyö on ja leiskuen
Pohja loimuja viskoo.
Kansa kartanon hiljaisen
yösydänuntaan kiskoo.
Ääneti kuu käy kulkuaan,
puissa lunta on valkeanaan,
kattojen päällä on lunta.
Tonttu ei vaan saa unta.

Ladosta tulee, hankeen jää
harmaana uksen suuhun,
vanhaan tapaansa tirkistää
kohti taivasta kuuhun,
katsoo metsää, min hongat on
tuulensuojana kartanon,
miettivi suuntaan sataan
ainaista ongelmataan.

Aitat ja puodit tarkastain
lukkoja koittaa nytkein –
lehmät ne lehdoista näkee vain
unta kahleissa kytkyin;
suitset ja siimat ei selkään soi
ruunan, mi myöskin unelmoi
torkkuen vasten seinää;
haassa se puree heinää.

Lammasten luo käy karsinaan,
makuulla tapaa ne ukko.
Kanat jo katsoo, pienallaan
istuu ylinnä kukko.
Kopissa vahti hyvin voi,
herää ja häntä liehakoi;
tonttu harmajanuttu
Vahdille kyllä on tuttu.

The Tomte

English version: William Jewson

Midwinter night is cold and hard,
Stars twinkle brightly.
All are asleep in the lonely farm
Lost until morning dawns.
The moon rides silent in the sky
And snow sparkles on fir and pine,
Snow gleams on the roof,
As the Tomte* stands aloof.

Clad in grey by the barn door,
Grey 'gainst the whitest of snow,
Gazing, as he is wont to do
Up at the crescent moon,
Looking out at the lonely trees
Darkening walls around the farm,
Wondering as he stands there,
Whither and whence and where.

Visits the larder and then the shed,
Checking that all is safe.
Cows are asleep 'neath the pale moon
Dreaming of summer's days.
Freed from harness and reins and whip
The horse is lost in his silent dreams:
The manger in his bay
Is piled with new-mown hay.

Goes to the pen where sheep and lambs,
Sleep the night away;
Goes to the hens where the cockerel stands
Lording it over them all.
And the farm-dog dreams in the warm straw.
Wakens and happily wags it tail,
For he knows the Tomte well,
Lives in his magic spell.

Puikkii ukko jo tupahan,
siellä on isäntäväki,
tontulle arvoa antavan
näiden jo aikaa näki;
varpain hiipivi lasten luo,
nähdäkseen sulot pienet nuo,
ken sitä kummeksisi juuri;
hälle se riemu on suuri.

Latoon parvelle pyrkii vaan,
siellä hän pitää majaa;
pääskyn naapuri suovallaan
on liki räystään rajaa;
vaikka pääsky nyt poissa on,
kevääällä tuoksuun tuomiston
kyllä se saapuu varmaan
seurassa puolison armaan.

Vaiti metsä on, alla jään
kaikki elämä makaa,
koski kuohuvi yksinään
humuten metsän takaa.
Tonttu puoleksi unissaan
ajan virtaa on kuulevinaan,
tuumii, minne se vienee,
missä sen lähde lienee.

Pakkasyö on, ja leiskuen
Pohja loimuja viskoo.
Kansa kartanon hiljaisen
aamuhun unta kiskoo.
Ääneti kuu käy laskemaan,
puissa lunta on valkeanaan,
kattojen päällä on lunta.
Tonttu ei vaan saa unta.

Last of all the Tomte checks
The farmer and his wife,
Knowing they are thankful for
Him keeping watch at night.
Then inspects the children's sleep,
Sweet their dreams throughout the night;
And none shall grudge him this
It is his greatest bliss.

The Tomte climbs into the loft,
Now at home at last,
High up where the hay is sweet
Where the swallows nest.
Now the birds have flown away,
Absent till the spring shall come
Back from winter's quests,
They will fill their nests.

Silent the forest and silent the field,
Life outside is frozen,
Only the roar of the distant falls
Breaks through the silent night.
The Tomte listens, half in a dream,
Seems to be hearing the tide of time.
Whither shall he wander,
A mystery to ponder.

Midwinter night is cold and hard,
Stars twinkle brightly.
All are asleep in the lonely farm
Lost until morning dawns.
The moon rides silent in the sky
And snow sparkles on fir and pine,
Snow gleams on the roof,
As the Tomte stands aloof.

*The *tomte* (Finnish: *tonttu*) is a creature of Nordic folklore. He was believed to take care of a farmer's home and children, protecting them while they slept. He varied in height from a few inches to a couple of feet, wore the normal clothing of a farmer (grey homespun) and had a beard. If he was badly treated by the farmer he could create all sorts of mischief.

Trad., arr. Harri Ahmas

[11] Heinillä härkien kaulakon

suom. Martti Korpilahti

Heinillä härkien kaulakon
nukkuu lapsi viaton.

*Enkelparven tie
kohta luokse vie
rakkautta suurinta katsomaan.*

Helmassa äitinsä armahan
nukkuu Poika Jumalan.
Enkelparven tie...

Keskellä liljain ja ruusujen
nukkuu Herra ihmisten.
Enkelparven tie...

Ristillä rinnalla ryöväirin
nukkuu uhri puhtahin.
Enkelparven tie...

Jaakko Kuusisto

[14] Jouluevankeliumi

Luuk. 2: 1-20 vuoden 1938 raamatunkäännöksen mukaan

Ja tapahtui niinä päivinä,
että keisari Augustukselta kävi käsky,
että kaikki maailma oli verolle pantava.

Tämä verollepano oli ensimmäinen
ja tapahtui Kyreniuksen ollessa
Syyrian maaherrana.

Ja kaikki menivät verolle pantaviksi,
kukin omaan kaupunkiinsa.

Niin Joosefkin lähti Galileasta,
Nasaretin kaupungista,
ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin,

In the Hay, in the Oxen's Trough

In the hay, in the oxen's trough
Sleeps the innocent child.
*The host of angels' way
Will soon lead them to see
The greatest love.*

In the lap of his dear mother
Sleeps the Son of God.
The host of angels' way...

Amid the lilies and roses
Sleeps the Lord of the people.
The host of angels' way...

On the cross, alongside a thief,
Sleeps the most innocent victim.
The host of angels' way...

The Christmas Gospel

Luke 2: 1-20

And it came to pass in those days,
that there went out a decree from Caesar Augustus,
that all the world should be taxed.

(And this taxing was first made
when Cyrenius was
governor of Syria.)

And all went to be taxed,
every one into his own city.

And Joseph also went up from Galilee,
out of the city of Nazareth,
into Judaea, unto the city of David,

jonka nimi on Beethlehem,
hän kun oli Daavidin huonetta ja sukua,
verolle pantavaksi Marian,
kihlattunsa, kanssa,
joka oli raskaana.

Niin tapahtui heidän siellä ollessaan,
että Marian synnyttämisen aika tuli.

Ja hän synnytti pojan, esikoisensa,
ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen,
koska heille ei ollut sijaa majatalossa.

Ja sillä seudulla oli paimenia kedolla
vartioimassa yöllä laumaansa.

Niin heidän edessään seisoi Herran enkeli,
ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään,
ja he peljästyivät suuresti.

Mutta enkeli sanoi heille:
”Älkää peljätkö; sillä katso,
minä ilmoitan teille suuren ilon,
joka on tuleva kaikelle kansalle:

teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja,
joka on Kristus, Herra,
Daavidin kaupungissa.

Ja tämä on teille merkinä:
te löydätte lapsen kapaloituna
ja seimessä makaamassa.”

Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa
suuri joukko taivaallista sotaväkeä,
ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat:

”Kunnia Jumalalle korkeuksissa,
ja maassa rauha ihmisten kesken,
joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!”

Ja kun enkelit olivat menneet
paimenten luota taivaaseen,
niin nämä puhuivat toisilleen:

which is called Beethlehem;
(because he was of the house and lineage of David:)

To be taxed with Mary
his espoused wife,
being great with child.

And so it was, that, while they were there,
the days were accomplished that she should be delivered.

And she brought forth her firstborn son, and wrapped
him in swaddling clothes, and laid him in a manger;
because there was no room for them in the inn.

And there were in the same country shepherds abiding
in the field, keeping watch over their flock by night.

And, lo, the angel of the Lord came unto them,
and the glory of the Lord shone round about them:
and they were sore afraid.

And the angel said unto them,
Fear not: for, behold,
I bring you good tidings of great joy,
which shall be to all people.

For unto you is born this day
in the city of David a Saviour,
which is Christ the Lord.

And this shall be a sign unto you;
Ye shall find the babe wrapped in swaddling clothes,
lying in a manger.

And suddenly there was with the angel
a multitude of the heavenly host
praising God, and saying,

Glory to God in the highest,
and on earth peace,
good will toward men.

And it came to pass,
as the angels were gone away from them into heaven,
the shepherds said one to another,

”Menkäämme nyt Beetlehemiin
katsomaan sitä, mikä on tapahtunut
ja minkä Herra meille ilmoitti”.

Ja he menivät kiiruhtaan
ja löysivät Marian ja Joosefin
ja lapsen, joka makasi seimessä.

Ja kun he tämän olivat nähneet,
ilmoittivat he sen sanan,
joka oli puhuttu heille tästä lapsesta.

Ja kaikki, jotka sen kuulivat,
ihmettelivät sitä,
mitä paimenet heille puhuivat.

Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat
ja tutkisteli niitä sydämessänsä.

Ja paimenet palasivat kiittäen
ja ylistäen Jumalaa kaikesta,
minkä olivat kuulleet ja nähneet,
sen mukaan kuin heille oli puhuttu.

Let us now go even unto Bethlehem,
and see this thing which is come to pass,
which the Lord hath made known unto us.

And they came with haste,
and found Mary, and Joseph,
and the babe lying in a manger.

And when they had seen it,
they made known abroad the saying
which was told them concerning this child.

And all they that heard it
wondered at those things
which were told them by the shepherds.

But Mary kept all these things,
and pondered them in her heart.

And the shepherds returned,
glorifying and praising God for all the things
that they had heard and seen,
as it was told unto them.

Ilkka Kuusisto, arr. Jaakko Kuusisto

[15] Tule hiutale

Pekka Santala

Lumihhiutale leijuu hiljalleen
määränpäähänsä valkeaan.
Puiden oksille, maahan routaiseen
hilekukkaset kasvattaa.
Se on kuin untuva, pehmytkin,
kun se hentona hiipii laaksoihin
ja sen keskeltä hetkeen illansuun
syvä kirkkaus heijastuu.

Sinä katsele matkaa hiutaleen,
se on jostakin tuonnempaa.
Syvää rauhaansa metsät henkäilee,
valon puhtaus koskettaa.

Come, Snowflake

The snowflake quietly floats down
Towards its white destination.
Onto the trees' branches, onto the frosty ground
Icy flowers are growing.
The snow is like down, and it is soft,
When it sneaks delicately into the valley
And from its midst, in the early evening,
Great brightness is reflected.

O, watch the snowflake's journey,
It comes from somewhere more remote.
The forests inhale its deep peace,
The purity of the light is very moving.

Se hymnin hiljaisen äänen saa,
siinä kellojen kuuluu soitantaa,
joka kaikuna kiirii rinteeseen,
sieltä luoksesi leijailee.

Tule hiutale maahan routaiseen
tänään, huomenna, uudestaan.
Poven pohjalle rintaan nöyryys tee,
ole kellojen ääni taas.

Luo rauha keskelle ihmisten,
johda rakkaus mieliin kansojen;
tule iltaisin hetkeen tyyntyvään,
kauas karkoita myrskysää.

Ilkka Kuusisto, arr. Jaakko Kuusisto

16 Minun jouluni

Tapsa Rantanen

Minun jouluni on hiljainen,
se ei pelkää olla yksinään.
Se on kynttilän valon pilkahdus
kesken talven pimeää,
se on vanha seinäkello,
josta maailma jälkeen jää.
Se on entistä suurempi
leimahdus toivon kipinää.

Minun jouluni on tuoksuja,
joita on niin ihana hengittää.
Se on tyyntä mieltä ja muistoja,
aikaa kuunnella mietteitään.
Se on kinoksittain lunta,
jossa hiljainen hymni soi.
Se on rauhan mahdollisuutta,
jonka joulu meille toi.

The snowfall takes on a quiet hymn-like tone,
In which the ringing of bells can be heard,
Which, like an echo, hurries to the hills
And wafts back again.

Come, snowflake, onto the frosty ground
Today, tomorrow, once again,
Make us feel humility deep within our breast,
Be the sound of the bells again.
Create peace among mankind,
Bring love into the nations' spirits;
Come in the evening when all grows calm,
Drive the stormy weather far away.

My Christmas

My Christmas is peaceful,
It does not fear being alone.
It is the glimmer of candlelight
In the midwinter darkness,
It is an old clock on the wall
Which will leave the world behind.
It is bigger than before,
A flash of sparkling hope.

My Christmas is the scents
That are so marvellous to breathe in.
It is a calm mind, and memories,
Time to listen to one's thoughts.
It is the snowdrifts
Where a quiet hymn is heard.
It is the opportunity for peace
That Christmas brings us.

Harri Ahmas

17 Me hohteen kirkkaimman näimme We Saw the Brightest Light

Leo Kontula

Kolme kuningasta, vanhaa tietäjää
käyvät kohti uutta vastasyntyvää.
Taakkanansa aarteet,
lahjat arvokkaat vuoret ylittää.
Ja huolet taakse jää,
kun kolme kuningasta lasta kumartaa.

Kolme kuningasta, onnen etsijää,
kansoillensa tuovat ilon, uutisen:
saapunut on Kristus, Poika Jumalan.
Kaikkialla kuullaan virttä valoisaa,
kun kolme kuningasta mailleen palaajaa.

Me hohteen kirkkaimman näimme
yllä itäisen maan.
On pimeys valoa täynnä,
jos seuraa johdattajaa.
Ja Juhlaa matkamme vaiva,
kun piltti kruunuton,
kallis syntynyt alle tähden.

Näin riemuksi maailman saatiin
tää joulumme rakkahin.
Se voimia meillekin antaa
nyt rauhaa rakastamaan.
Ja murheet kauaksi karkaa,
pelot huomisen väistyvät pois,
alla itämaan tähden.
Ja murheet kauaksi karkaa,
pelot huomisen väistyvät pois,
alla itämaan tähden.

Three kings, old wise men,
Visit the new-born child.
Carrying treasures with them,
Valuable gifts, across the mountains.
And their troubles are forgotten
When the three kings bow to the child.

Three kings, seekers after happiness,
Bring to their people joy, the news that
Christ, the Son of God, has arrived.
Everywhere the radiant hymn is heard
When the three kings return to their countries.

We saw the brightest light
Above the eastern land.
The darkness is full of light
If we follow our leader.
And the exertions of our journey turn to festivity
When the little boy, dear though uncrowned,
Was born beneath the star.

Thus, for the joy of the world,
We gained this much-loved Christmas.
It gives us also the strength
To love peace in our time.
And our sorrows are driven far away,
And our fears for the future yield
Beneath the eastern star.
And our sorrows are driven far away,
And our fears for the future yield
Beneath the eastern star.

For further information about the artists on this CD please visit:

www.rikisorsa.com

www.jukkaperko.com

www.sinfoniaiahti.fi

DDD

RECORDING DATA

Recorded in January 2008 and May 2008 [*Puuropoturi, Tonttu & Me hohteen kirkkaimman näimme*]
at the Sibelius Hall, Lahti, Finland

Recording producer: Rita Hermeyer, Ingo Petry [*Puuropoturi, Tonttu & Me hohteen kirkkaimman näimme*]

Sound engineer: Fabian Frank

Digital editing: Rita Hermeyer, Bastian Schick

Neumann microphones; Studer D19 MIC AD microphone preamplifier and 20-bit A/D converter; Yamaha DM1000 digital mixer;

Sequoia Workstation; B&W 802 Nautilus loudspeakers; STAX headphones

Executive producer: Robert Suff; Robert von Bahr (track 8)

BOOKLET AND GRAPHIC DESIGN

Cover text: © Aino Turtiainen-Visala 2008

Translations: Andrew Barnett (English); Anna Lamberti (German); Arlette Lemieux-Chené (French)

Front cover photograph: © Getty Images

Photograph of Jukka Perko: © Tanja Ahola

Photograph of Riki Sorsa: © Lido S

Photograph of the Lahti Symphony Orchestra: © Seppo J.J. Sirkka / Eastpress Oy

Photograph of the Laulupuu Choir: © Päivi Reponen

Typesetting, lay-out: Andrew Barnett, Compact Design Ltd, Saltdean, Brighton, England

BIS Records is not responsible for the content or reliability of any external websites whose addresses are published in this booklet.

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 30 Fax: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 40

info@bis.se www.bis.se

BIS-CD-1747 © & P 2008, BIS Records AB, Åkersberga.

